

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної
економіки та туризму

Протокол № 2 від “ 03.09 ” 2018 р.

Зав. кафедри

 Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«КРАЇНОЗНАВСТВО»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Ніколайчук О.А.
доц. кафедри міжнародної
економіки та туризму, к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спец. 242 "Туризм" та 291 «Міжнародні економічні відносини»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	34
Практичні / семінарські, годин	16
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	100
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,9
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – формування у студентів базових знань та вмінь проведення комплексного країнознавчого аналізу.

Завдання: вивчення теоретико-методологічних засад країнознавства та класифікації країн світу за краєзнавчою характеристикою; опанування методологічного підходу до оцінки умов і чинників соціально-економічного та туристичного розвитку територій, країн; формування вмінь використання країнознавчої інформації в професійній сфері.

Предмет: країни і регіони світу як єдині системи, що складаються з різнорідних, але взаємопов'язаних елементів, які діють як єдине ціле на світовій політичній арені.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Країнознавство як наукова дисципліна.

Тема 2. Просторово-територіальна організація країн світу

Тема 3. Природа країни як умова розвитку туризму

Тема 4. Народонаселення у країнознавстві

Тема 5. Історія, культура та мистецтво як туристичний ресурс

Тема 6. Економіка та інфраструктура країни

Тема 7. Порівняння та типологія в країнознавстві

Тема 8. Політична карта світу

Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону.

Тема 10. Близькосхідний туристичний макрорегіон.

Тема 11. Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони.

Тема 12. Африканський туристичний макрорегіон.

Тема 13. Американський туристичний макрорегіон.

Тема 14. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи країнознавства					
Тема 1. Країнознавство як наукова дисципліна	4	1	-	-	3
Тема 2. Просторово-територіальна організація країн світу	9	3	1	-	5
Тема 3. Природа країни як умова розвитку туризму	8	2	1	-	5
Тема 4. Народонаселення у країнознавстві	7,5	2	0,5		5
Тема 5. Історія, культура та мистецтво як туристичний ресурс	8,5	2	0,5		6
Тема 6. Економіка та інфраструктура країни	8	2	1		5
Тема 7. Порівняння та типологія в країнознавстві	8	2	1		5
Тема 8. Політична карта світу	9	2	1		6
Разом за змістовим модулем 1	62	16	6	-	40
Змістовий модуль 2. Характеристика туристичних регіонів світу					
Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	15	3	2	-	10
Тема 10. Близькосхідний туристичний макрорегіон	15	3	2	-	10
Тема 11. Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони	14	3	1	-	10
Тема 12. Африканський туристичний макрорегіон	14	3	1		10
Тема 13. Американський туристичний макрорегіон	15	3	2		10
Тема 14. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія	15	3	2		10
Разом за змістовим модулем 2	88	18	10	-	60
Усього годин	150	34	16	-	100

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Просторово-територіальна організація країн світу. Природа країни як умова розвитку туризму	2
2	Народонаселення, історія, культура та мистецтво, економіка та інфраструктура країни	2
3	Порівняння та типологія в країнознавстві. Політична карта світу	2
4	Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	2
5	Близькосхідний туристичний макрорегіон	2
6	Південно-Азійський, Азійсько-Тихоокеанський та Африканський туристичні макрорегіони	2
7	Американський туристичний макрорегіон	2
8	Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія	2
Разом		16

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.
4. Висвітлити туристський потенціал країни, керуючись планом туристично-країнознавчої характеристики

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи країнознавства			
Семінар запитань і відповідей. Просторово-територіальна організація країн світу. Природа країни як умова розвитку туризму	13	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: - Провідні наукові школи країнознавства: німецька, французька, антропогеографії, районна школа М. Баранського. - Методика вивчення природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів країни та регіону 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування/ понятійний диктант
Семінар – розгорнута бесіда. Народонаселення, історія, культура та мистецтво, економіка та інфраструктура країни	16	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: - Методика проведення аналізу економіки й інфраструктури країни. - Методика дослідження населення та народів. - Країнознавчий підхід до вивчення ролі культури в туризмі. - Методика туристського дослідження окремих видів мистецтва. - Традиції та народна творчість як компонент культури. - Масова культура та її дослідження. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, індивідуальне опитування/ понятійний диктант
Семінар запитань і відповідей. Порівняння та типологія в країнознавстві. Політична карта світу	11	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань : - Основні критерії регіоналізації світового політичного простору. - Суперечності географічного та політологічного підходів. - Схеми регіоналізації країн світу. - Країнознавча характеристика змін на політичній карті світу на окремих етапах: стародавній, середньовічний, новий, новітній. - Прогнозні зміни у процесі розвитку політичної карти світу. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування/ понятійний диктант
Разом змістовий модуль 1	40		
Змістовий модуль 2. Характеристика туристичних регіонів світу			
Семінар – розгорнута бесіда.. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: - Туристичні ресурси країн Північної Європи. - Характеристика Альпійських країн. - Розвиток туризму в країнах Бенілюксу - Розвиток туризму в країнах Піренейського	Понятійний диктант, заслуховування та обговорювання доповідей

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
		<p>півострова</p> <ul style="list-style-type: none"> - Туристично-країнознавча характеристика Туреччини. - Проблеми туристичної галузі країн регіону <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка доповіді.</p>	
Семінар запитань і відповідей. Близькосхідний туристичний макрорегіон	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Туристично-країнознавча характеристика Ізраїлю; проблеми туристичної галузі країн регіону.</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка доповіді</p>	Понятійний диктант, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда. Південно-Азійський, Азійсько-Тихоокеанський та Африканський туристичні макрорегіони	20	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Туристично-країнознавча характеристика країн Центральної Азії і Закавказзя (Грузія, Вірменія, Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Азербайджан, Таджикистан). - Місце Південної Африки, Кенії, Ефіопії, Сейшельських Островів, Замбії, Гани на туристичному ринку світу. - Проблеми туристичної галузі країн регіону. <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка доповіді.</p>	Тестування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда. Американський туристичний макрорегіон	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: місце Мексики, Багамських островів, Ямайки, Куби та Аруби на світовому туристичному ринку; проблеми туристичної галузі країн макрорегіону.</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка доповіді.</p>	Тестування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань і відповідей. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Загальна характеристика економіки Австралії і питома вага туризму. - Місце країн Океанії на світовому ринку туристичних послуг. - Проблеми туристичної галузі країн макрорегіону. <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка доповіді.</p>	Тестування, заслуховування та обговорювання доповідей
Разом змістовий модуль 2	60		
Разом	100		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні					Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	
Базові знання і розуміння країнознавства, які формують основи професійної підготовки	+	+	+									
Опанування методологічного підходу до оцінки умов і чинників соціально-економічного та туристичного розвитку територій, країн, що дозволяє здійснювати практичну діяльність в міжнародній економічній діяльності/ туризмі						+	+	+		+	+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1.	1		1			2
Тема 2.	2		2			4
Тема 3.	2		2			4
МК№1					5	
Разом за змістовий модуль 1	5		5		5	15
Змістовий модуль 2						
Тема 4.	2		3			5
Тема 5.	2		3			5
Тема 6.	2		3			5
Тема 7.	2		3			5
Тема 8.	2		3	5		10
МК 2					5	
Разом за змістовий модуль 2	10		15	5	5	35
Усього	15		20	5	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Дмитрук О.Ю. Туристичне країнознавство. – Київ: Київський університет, 2002.
2. Країнознавство : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. М. Дорошка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 439 с.
3. Любіцева О.О. Туристичні ринки світу: Навч. пос. / Ольга Любіцева – К., 2003.
4. Мальська, М. П. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. — К. : ЦУЛ, 2009. - 224 с.
5. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 292 с.
6. Мироненко Н. С. Страноведение : теория и методы : [учебное пособие для вузов] / Н. С. Мироненко. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 268 с.
7. Романов А.А. Зарубежное туристское страноведение: Учебное пособие. – Москва: «Советский спорт», 2001. – 288 с.
8. Сапожникова Е.Н. Страноведение: Теория и методика туристского изучения стран: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 240 с.
9. Смаль. І. Туристичні ресурси світу: Навч. посібник / І. Смаль – Ніжин: НДУ ім.М.Гоголя, 2010.
10. Стафійчук В.І. Туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія і Океанія: Навч. посібник 2-е видання /В. Стафійчук, О. Малиновська.– К.: Альтерпрес, 2010.
11. Теоретичні основи країнознавства: підручник / Н. А. Антонюк, М. П. Мальська, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2011. – 326 с.
12. Туристичне країнознавство. Країни–лідери: навч. посібник / Відп. ред. О.О. Любіцева – К.: Альтерпрес, 2008.
13. Яценко Б. П. Країнознавство: основи теорії: навч. посіб. / Б. П. Яценко, В. К. Бабарицька. – К. : Либідь, 2009. – 312 с.

Допоміжна

14. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 704 с.
15. Бовсуновская А.Я. География туризма: Учебн. пособие / А.Я.Бовсуновская – Донецк, 2002.

16. Будз М.Д. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії) / М.Д.Будз, Р.М.Постоловський, С.С.Троян – К., 2000.
17. Восточная Европа. Путеводитель. / Гл. ред. Послухаев А.В. – Тверь, 1997.
18. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник / І. А. Дубович. – 5-е вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2008. – 839 с.
19. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 364 с
20. Знаменитые столицы и города мира: Справочник / Гарин В., Лисюченко В. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 512 с.
21. Иванова Л.В. Знаменитые города мира. – Смоленск: Русич, 2003. – 640 с.
22. Истомин В. И., Лагутенко Б. Т. Страны мира: справочник туроператора и туриста. – М.: Сов. спорт, 2000. – 224 с. Страны мира: Современ. справ. – М.: Дом Славянской книги, 2004. – 321 с.

Інформаційні ресурси

23. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unwto.org/>.
24. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – // Режим доступу: <http://whc.unesco.org>.
25. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://country.turmir.com>.
26. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru>.
27. Довідковий сайт «Туристський атлас світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.votpusk.ru/america_n.asp.
28. Довідковий сайт «Країни та острови світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.best-of-africa.ru/>.
29. Довідковий сайт «Енциклопедія країн світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru/countries.htm>
30. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geo.historic.ru/>
31. Довідковий туристичний сайт «Країнознавство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://maxpj.ru/>